

การพัฒนาทักษะทางภาษาจีนจากประโยชน์ของการใช้เฟซบุ๊กในกลุ่มนักศึกษา
สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
THE DEVELOPMENT OF CHINESE SKILL FROM FACEBOOK USAGE AMONG
CHINESE STUDENT GROUPS IN UDON THANI RAJABHAT UNIVERSITY

หยกขาว สมหวัง*
Yokkhaw Somwang

สาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
Chinese Major, Faculty of Liberal Arts and Science, Roi Et Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน การใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน เปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนของนักศึกษาที่มีผลการเรียนแตกต่างกัน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการติดตามเพจเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน/วัฒนธรรมจีนและการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากนักศึกษาคณะวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จำนวน 120 คน ใช้สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปร ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment coefficient of correlation)

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างชื่นชอบรูปแบบการนำเสนอผ่านสื่อเฟซบุ๊กที่ใช้ในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน คือ เพลง รองลงมา คือ คลิปวิดีโอ พฤติกรรมการติดตามเพจเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน/วัฒนธรรมจีน กลุ่มตัวอย่างมีการติดตามเพจ บั๊มภาษาจีนมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน

* ผู้ประสานงาน: หยกขาว สมหวัง
อีเมล: jihyun_4500@hotmail.com

ในการเรียนรู้คำศัพท์ ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร เช่น การพูดในชีวิตประจำวัน การโพสต์ข้อความภาษาจีน และสร้างความเข้าใจในการติดตามเพลง ภาพยนตร์ วรรณกรรม ศิลปินที่ชื่นชอบ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนแตกต่างกันมีการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนแตกต่างกัน และพฤติกรรมการติดตามเพจเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน/วัฒนธรรมจีน มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความสัมพันธ์เป็นไปในเชิงบวก ความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างปานกลาง

คำสำคัญ: ทักษะภาษาจีน, ความรู้ภาษาจีน, เฟซบุ๊ก

Abstract

The objectives of this research were to study Facebook behavior for developing Chinese knowledge and skill, Facebook use and gratification for developing Chinese knowledge and skill, to compare Facebook use and gratification for developing Chinese knowledge and skill classified by GPA and to study the correlation between Facebook behavior and Facebook use as well as gratification for developing Chinese skill and knowledge. This research study employed quantitative method using a survey questionnaire to collect data from 120 Chinese students of Udon Thani Rajabhat University. using descriptive analysis statistics such as frequency, percentage, mean, difference analysis of variables with one-way ANOVA and Pearson's product moment coefficient of correlation.

The results showed that most participants used Facebook to develop their Chinese knowledge followed by video clip, as For the behavior of Chinese language/culture Facebook page following, most participants followed the “pumpasajeau” page, followed by Chinese for communication, speaking in daily life, Chinese message posting, and establishing of following movies, literatures and favorite artist.

The result of hypothesis testing showed that students in different GPA had different Facebook uses and gratification for developing Chinese knowledge and skill. It is also shown that the Facebook behavior correlated with Facebook use and gratification for developing Chinese skill and knowledge at the significant level of .01.

Keywords: Chinese skill, Chinese knowledge, Facebook

บทนำ

การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในปัจจุบันเป็นเรื่องใกล้ตัวของคนทุกเพศทุกวัย จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นทุกปี มีผลมาจากการใช้สมาร์ตโฟนที่สะดวกและรวดเร็ว ปัจจุบันมีผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมี 57 ล้านคน จากประชากรคนไทยทั้งหมด 69.11 ล้านคน และมีผู้ใช้โซเชียลมีเดียมากถึง 51 ล้านคน โดยคนส่วนมากจะใช้ผ่านสมาร์ตโฟน สมาร์ตโฟนถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเข้าถึงข้อมูลต่างๆในโลกออนไลน์เป็นเรื่องที่ง่าย และสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา โซเชียลมีเดียหรือสังคมออนไลน์ได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตของทุกคน ตั้งแต่ นักเรียน นักศึกษา วัยทำงาน หรือแม้แต่ผู้สูงอายุก็รู้จักและสามารถใช้โซเชียลมีเดียหรือสังคมออนไลน์ได้ โดยโซเชียลมีเดียคนไทยนิยมใช้มากที่สุดอันดับ 1 คือ Facebook รองลงมาคือ Youtube และ Line ตามลำดับ กลุ่มผู้ใช้ Facebook มากที่สุดในไทย คือ คนกลุ่มอายุระหว่าง 18–34 ปี ซึ่งเป็นผู้บริโภครุ่น Millennials ที่ใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน (we are social, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนในจังหวัดอุดรธานีของ สื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นที่นิยมมากที่สุดของประชาชนในจังหวัดอุดรธานีคือ Facebook ทั้งการใช้ติดต่อสื่อสารผ่านข้อความระหว่างบุคคลและแบบกลุ่ม อีกทั้งยังใช้เพื่อเป็นสื่อโฆษณาในการทำธุรกิจ (กฤษณา ณ หนองคาย, นิชา พันธุ์ควนิชัย และ สามารถ ปิติพัฒน์, 2558) ในขณะที่การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของเยาวชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย อยู่ในระดับสูงทั้งด้านพัฒนาการอ่าน ด้านการเรียนรู้สิ่งรอบตัว ด้านการสนอง ตอบความต้องการจัดกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ด้านการส่งผ่านความรู้ ด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือกับบุคคลอื่น ด้านการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่อยู่นอกหลักสูตร

หรือสถาบันการศึกษา ด้านรูปแบบการเรียนรู้ และด้านประสบการณ์ชีวิต (กนกอร บุญมี, 2559)

การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในแง่มุมมองของการเรียนการสอนนั้นสามารถกระตุ้นให้เกิด การศึกษาค้นคว้า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมการศึกษาตามความสนใจหรือความถนัด และส่งเสริมการบันทึกการอ่าน (ศรีนยา ชติยะ และพัชราภรณ์ อินทะนาถ, 2559) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาผู้เรียนด้านภาษาจีนที่ผู้เรียนต้องพัฒนาทักษะของตนเองอย่าง ต่อเนื่องในหลายด้านทั้งการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูด ในปัจจุบันปัญหาของการ จัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษา พบว่า มีการให้อำนาจแก่ผู้สอนในการเลือก ตำรา แบบเรียน และสื่อการสอน ในขณะที่บริบทด้านการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนแปลงไปความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี ผู้เรียนสามารถกำหนดความต้องการ รูปแบบ และสื่อในการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเอง ดังนั้นผู้สอนจึงต้อง เปลี่ยนบทบาทของตนเองให้อยู่ในฐานะผู้ให้คำแนะนำ (นันทนา กะหมายสม, 2559) สื่อที่ใช้ ในการเรียนการสอนภาษาจีนของผู้เรียนจะถูกกำหนดขึ้นตามธรรมชาติที่ผู้เรียนสนใจ ทั้งรูปแบบ เนื้อหา และวิธีการเข้าถึงเพื่อพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ของตนเอง ซึ่งเฟซบุ๊กเป็นอีกช่องทาง การสื่อสารหนึ่งที่อยู่ในวิถีชีวิตและความสนใจของผู้เรียนด้วยคุณลักษณะของเฟซบุ๊กที่ง่ายต่อ การเข้าถึง รูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร จึงเอื้อต่อการพัฒนาทักษะด้วยตนเอง

จากคุณลักษณะของเฟซบุ๊กดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการ ใช้เฟซบุ๊กเกี่ยวกับภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี โดยมุ่งศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน ทั้งใน เรื่องความถี่ในการใช้งาน การติดตามเพจเฟซบุ๊กเกี่ยวกับภาษาจีน รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา ที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนในเฟซบุ๊กที่นำมาใช้ในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน และการศึกษา การใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน อันหมายถึง การใช้เฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น การเรียนรู้คำศัพท์ การทำ ความเข้าใจสำนวน การเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การสื่อสารในชีวิตประจำวัน เป็นต้น เพื่อนำผลการวิจัยมาวางแผนและประยุกต์ในการพัฒนานักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
3. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนของนักศึกษาที่มีผลการเรียนแตกต่างกัน
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการติดตามเพจเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน/วัฒนธรรมจีนและการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนแตกต่างกัน
2. พฤติกรรมการติดตามเพจเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน/วัฒนธรรมจีน มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ชั้นปีที่ 1 – 4 จำนวน 165 คน ในช่วงปีการศึกษา 2/2560 โดยคำนวณกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 117 คน ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 120 คน โดยกำหนดสัดส่วนในการเก็บข้อมูลชั้นปีละ 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามที่จัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กในการพัฒนาความรู้และทักษะภาษาจีน และการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาความรู้และทักษะภาษาจีน ทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) กับกลุ่มที่มีคุณสมบัติ

เหมือนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ทดสอบค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของ Cronbach's Alpha มี 2 ตัวแปร ดังนี้ พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊ก ในการพัฒนาความรู้และทักษะภาษาจีน มีค่าความเชื่อมั่น 0.86 และการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊ก ในการพัฒนาความรู้และทักษะภาษาจีน มีค่าความเชื่อมั่น 0.82

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยนัดหมายวัน เวลาแก่นักศึกษาแต่ละชั้นปี และแจกแบบสอบถามให้นักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี ชั้นปีละ 30 ชุด รวมทั้งสิ้น 120 ชุด ก่อนทำแบบสอบถามผู้วิจัยได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการเก็บ ข้อมูลให้นักศึกษาได้เข้าใจ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม วิเคราะห์ข้อมูลสถิติเพื่อนำมาสรุปผล และอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive statistics) วิเคราะห์โดยแสดงการแจกแจง ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)

สถิติวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential statistics) ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนา ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนของนักศึกษาที่มีผลการเรียนแตกต่างกัน เมื่อพบความแตกต่าง นำไปทดสอบความแตกต่างโดยใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ Post-Hoc แบบ LSD

4.2 การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน. (Pearson's product moment coefficient of correlation) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการติดตามเพจ เฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน/วัฒนธรรมจีนมีกับการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนา ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนและวัฒนธรรมจีน

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

พฤติกรรมการติดตามเพจเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน/วัฒนธรรมจีน พบว่ากลุ่มตัวอย่างติดตามเพจ บีมภาษาจีน มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.29 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ เพจมาเรียนจีนกันเถอะ มีค่าเฉลี่ย 3.92 เรียนจีนให้ได้เงิน และ เจ้อโบ กวนจีน มีค่าเฉลี่ย 3.75 เพจเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน/วัฒนธรรมจีน ที่ติดตามน้อยที่สุด คือ เรียนภาษาจีนกับโปรแลงเกวจ มีค่าเฉลี่ย 3.27 อยู่ในระดับปานกลาง

รูปแบบการนำเสนอผ่านสื่อเฟซบุ๊กที่กลุ่มตัวอย่างชื่นชอบและใช้ในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน คือ เพลง ค่าเฉลี่ย 4.02 รองลงมา คือ คลิปวิดีโอ ค่าเฉลี่ย 3.94 ซีรี่ส์ ค่าเฉลี่ย 3.91 ทั้งนี้อยู่ในระดับมาก โดยรูปแบบการนำเสนอที่ชื่นชอบน้อยที่สุด คือ บทความ ค่าเฉลี่ย 3.30 อยู่ในระดับปานกลาง

เนื้อหาที่นำเสนอผ่านเฟซบุ๊กที่กลุ่มตัวอย่างต้องการนำมาพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน มากที่สุดคือ คำศัพท์ ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.66 รองลงมาคือ บทสนทนาในชีวิตประจำวัน ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.56 ตามด้วย ไวยากรณ์ ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.26 และเนื้อหาประเภทประวัติศาสตร์ ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.80

2. การใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

กลุ่มตัวอย่างใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.98 โดยใช้ประโยชน์ในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน มากที่สุด คือ เรียนรู้คำศัพท์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.44 รองลงมาคือ การใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร เช่น การพูดในชีวิตประจำวัน การโพสต์ข้อความภาษาจีน และสร้างความเข้าใจในการติดตามเพลง ภาพยนตร์ วรรณกรรม ศิลปินที่ชื่นชอบ ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.15 ตามมาด้วยการใช้เพื่อเพิ่มเติมเทคนิคการจดจำใหม่ๆ มีค่าเฉลี่ย 4.10 ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนเพื่อเรียนรู้และทำความเข้าใจการใช้สำนวน และทำความเข้าใจประวัติศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.75 และ 3.59 ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนของนักศึกษาที่มีผลการเรียนแตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 นักศึกษาที่มีผลการเรียนแตกต่างกันมีการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนแตกต่างกัน

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนจำแนกตามผลการเรียน

เกรดเฉลี่ย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	F.	Sig.
2.00 – 2.50	5	3.4667	.7439		
2.51 – 3.00	34	3.8480	.5718	4.360	.006*
3.01 – 3.50	52	4.0107	.4243		
มากกว่า 3.50	29	4.1801	.4418		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนแตกต่างกันมีการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ (Post-hoc Multiple Comparison) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนจำแนกตามผลการเรียน

เกรดเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	2.00 – 2.50	2.51 – 3.00	3.01 – 3.50	มากกว่า 3.50
		3.4667	3.8480	4.0107	4.1801
2.00 – 2.50	3.4667	-	-3813 (.106)	-5440* (.019)	-7134* (.003)
2.51 – 3.00	3.8480		-	-1626 (.134)	-3320* (.008)
3.01 – 3.50	4.0107			-	-1693 (.137)
มากกว่า 3.50	4.1801				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียน 2.00 – 2.50 มีการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนแตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลการเรียน 3.01-3.50 และนักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50 โดยนักศึกษาที่มีผลการเรียน 2.00 – 2.50 มีการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนน้อยกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียน 3.01-3.50 และนักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50

นักศึกษาที่มีผลการเรียน 2.51 – 3.00 มีการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนแตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50 โดยนักศึกษาที่มีผลการเรียน 2.51 – 3.00 มีการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนน้อยกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนมากกว่า 3.50

จากตารางสามารถสรุปได้ว่า กลุ่มนักศึกษาที่มีช่วงผลการเรียนต่างกันไม่เกิน 1.00 มีการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการติดตามเพจเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน/วัฒนธรรมจีนและการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 พฤติกรรมการติดตามเพจเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน/วัฒนธรรมจีน มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์สื่อสังคมออนไลน์และพฤติกรรมการติดตามเพจเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน/วัฒนธรรมจีน

การใช้ประโยชน์สื่อสังคมออนไลน์	พฤติกรรมการติดตามเพจเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน/วัฒนธรรมจีน	
	r	Sig
การใช้ประโยชน์สื่อสังคมออนไลน์ในการพัฒนาภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน	.496**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง พบว่า พฤติกรรมการติดตามเพจเฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน/วัฒนธรรมจีน มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความสัมพันธ์เป็นไปในเชิงบวก ความสัมพันธ์ค่อนข้างระดับปานกลาง

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาที่นำเสนอผ่านเฟซบุ๊กและต้องการนำมาพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน มากที่สุดคือ คำศัพท์ ทั้งนี้ในการเรียนการสอนด้านภาษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาจีนคำศัพท์เป็นหัวใจสำคัญ เช่น การจัดการสอบเพื่อวัดระดับภาษาจีน (Chinese Proficiency Test: HSK) ผู้เรียนที่สอบผ่านในแต่ละระดับจำเป็นต้องมีการเรียนรู้คำศัพท์ในจำนวนที่แตกต่างกัน (ศุภชัย แจ่มใจ, 2552) การพูด หรือการสื่อสารในชีวิตประจำวันผู้เรียนจะต้องมีทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นเครื่องมือสำคัญแต่เครื่องมือนี้จะไม่สามารถใช้งานได้หากไม่รู้คำศัพท์ ดังนั้นการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนภาษาจีนต้องหมั่นเรียนรู้ จดจำ และนำไปใช้ การเรียนรู้คำศัพท์นอกจากจะเรียนรู้ในห้องเรียนโดยอาจารย์ผู้สอน ด้วยการบรรยาย การอ่านซ้ำ การท่องจำของผู้เรียนเพื่อทดสอบคำศัพท์ (นรินทร์ชัย อนุรักษ์วัฒน์, 2555) ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านเฟซบุ๊กที่มีรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย เช่น ภาพนิ่ง คลิปวิดีโอ การเล่าเรื่องราว การรวบรวมคำศัพท์ในสถานการณ์ต่าง ๆ

2. ผลการวิจัยยังพบว่า เพจเฟซบุ๊กที่กลุ่มตัวอย่างติดตามมากที่สุด คือ เพจป๊ิมภาษาจีน ซึ่งมีการนำเสนอคำศัพท์ในรูปแบบอินโฟกราฟิกให้สามารถเข้าใจ และจดจำได้ง่าย ทั้งข้อคิด คำคมคำศัพท์ช่วงเทศกาล การจัดหมวดหมู่คำศัพท์ตามความหมาย การใช้งานตัวอักษร คำศัพท์ในการสอบวัดระดับ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ตามวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์ ทั้งนี้ผลการวิจัยส่วนเนื้อหาที่นำเสนอผ่านเฟซบุ๊กที่ต้องการนำมาพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน เพจที่ติดตาม มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยการใช้ประโยชน์เฟซบุ๊กในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน เรียนรู้คำศัพท์ มากที่สุด รองลงมาคือการใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร เช่น การพูดในชีวิตประจำวัน การโพสต์ข้อความภาษาจีน แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะ และความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนไม่ได้มีจุดมุ่งหมายเพียงเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในด้านวิชาการเท่านั้นแต่หมายถึงการรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้ได้อีกด้วย

ซึ่งการเรียนรู้ไม่ได้จำกัดอยู่ในชั้นเรียนหรือหัวข้อที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด แต่การเรียนรู้ยังสามารถทำได้ในห้องเรียนผ่านสื่อที่ผู้เรียนใช้ในชีวิตประจำวันในประเด็นที่ผู้เรียนสนใจและสามารถกำหนดรูปแบบการเรียนรู้ได้เอง ซึ่งเป็นคุณลักษณะการเรียนรู้ภาษาจีนผ่านสื่อใหม่ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

3. จากผลการวิจัยยังพบว่ารูปแบบการนำเสนอผ่านเฟซบุ๊กที่ใช้ในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนที่กลุ่มตัวอย่างชื่นชอบ คือ คลิปวิดีโอ เมื่อพิจารณาในด้านของการให้ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน พบว่า การนำเสนอด้วยรูปแบบคลิปวิดีโอผ่านเฟซบุ๊กมีลักษณะของการนำเสนอในระยะเวลาสั้นๆ มีภาพ (ภาพที่บอกเล่าเรื่องราวและภาพคำศัพท์) เสียง (การออกเสียง) รวมถึงการนำเสนอในรูปแบบเล่าเรื่องในรูปแบบการนำเสนอด้วยเพลง และคลิปวิดีโอทำให้ผู้เรียนหรือผู้ที่สนใจเกี่ยวกับภาษาจีนมีความสนุก มีอารมณ์ร่วม ในการติดตามเนื้อหาและอาจนำไปสู่การจดจำได้ง่ายขึ้น ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับการศึกษาวัตถุประสงค์ผู้ชมวิดีโอคอนเทนต์บนสื่อสังคมออนไลน์ที่นอกจากจะรับชมเพื่อความสนุกสนานบันเทิงแล้วยังมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลข่าวสารต่างๆ (อุษณีย์ ต่านกลาง และบุญฤทธิ์ สัมพันธ์วัฒนชัย, 2559) โดยการนำเสนอในรูปแบบคลิปวิดีโอผ่านสื่อสังคมออนไลน์ยังสามารถช่วยพัฒนาทักษะด้านภาษาของผู้เรียนได้จากผลการศึกษาด้านภาษาอังกฤษจากยูทูปพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนในระดับอาชีวศึกษา พบว่า ผลคะแนนการทดสอบการใช้วิดีโอภาษาอังกฤษกับหลังการเรียนรู้อาชีวศึกษาจากยูทูปสูงขึ้น (ยุพิน บุญบัณฑิต และสุธิดา สุนทรวิภาต, 2560)

4. จากการทดสอบสมมติฐานที่มีผลการเรียนต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนแตกต่างกัน การใช้ประโยชน์ดังกล่าวมีความหลากหลายทั้งการเรียนรู้คำศัพท์ การทำความเข้าใจไวยากรณ์ การฝึกออกเสียง การเรียนรู้การใช้สำนวน ประวัติศาสตร์ พัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน การประยุกต์ใช้ภาษาจีนในด้านต่างๆ รวมถึงการใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาตนเองในอนาคต เช่น การหาแหล่งทุนศึกษาต่อ การหางานในสายงานที่เกี่ยวข้อง การใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความสนใจส่วนบุคคล เช่น สร้างความเข้าใจในการติดตามเพลง ภาพยนตร์ วรรณกรรม ศิลปินที่ชื่นชอบ กลุ่มตัวอย่างที่มีผลการเรียนสูงมีแนวโน้มที่จะมีการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะและความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนมากกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนน้อยกว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชรารวรรณ โทพล (2533) ที่พบว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ

ต่างกันชอบรูปแบบการเรียนต่างกันโดยนักเรียนที่มีระดับความสามารถสูงชอบการเรียนด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถต่ำ ซึ่งรูปแบบการเรียนภาษาจีนมีรูปแบบการเรียนหลายรูปแบบ จากผลการวิจัย กนกพร ศรีญาณลักษณ์ (2551) พบว่า รูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม รองลงมา คือ แบบอิสระ โดยการเรียนแบบมีส่วนร่วมมักปรากฏในชั้นเรียนและการแบบอิสระเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนการสอนทางภาษาที่ดีผู้เรียนควรมีโอกาสในการฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาทั้งในและนอกชั้นเรียน (กนกพร ศรีญาณลักษณ์ 2550) การสร้างสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ในการใช้ภาษา ในปัจจุบันความรู้ไม่ได้จำกัดให้อยู่ในแบบเรียน และฝึกฝนในชั้นเรียนเท่านั้น แต่ความรู้ยังอยู่ในรูปแบบสื่ออื่น ๆ ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ง่ายและนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

5. ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการใช้เฟซบุ๊กที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน/วัฒนธรรมจีนมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการพัฒนาทักษะความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน โดยผู้เรียนสร้างโอกาสและประสบการณ์ในการเรียนเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนก็ย่อมสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองมากยิ่งขึ้น ในขณะที่ผู้สอนไม่เพียงแต่สอนด้านวิชาการเท่านั้นยังต้องทำหน้าที่ในการส่งเสริม ผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การคิดวิเคราะห์ ให้ผู้เรียนสามารถสร้างการจดจำ เข้าใจตามรูปแบบการเรียนรู้ที่ตนเองสนใจ ดังที่ ธาระวัฒน์ วรรณประภา (2560) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างสื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษาว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนสามารถใช้ได้ทุกที่ทุกเวลา เมื่อผู้เรียนมีข้อสงสัยในประเด็นต่าง ๆ สามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้โดยไม่ต้องรอพบผู้สอนในชั้นเรียน ในขณะเดียวกันการใช้สื่อสังคมออนไลน์ยังสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีบทบาทในการเรียนการสอนมากขึ้นโดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์ (วัชรพงษ์ หวันสมาน, 2558) ซึ่งการเรียนการสอนภาษาจีนผู้เรียนพึงมีคุณลักษณะในการหมั่นฝึกฝนตนเองเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเมื่อผู้เรียนมีพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กโดยการเปิดรับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนกลายเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในการสื่อสารในชีวิตประจำวันเสมือนการใช้ประโยชน์การสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของตนเองอยู่เสมอจนสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านการเรียนและการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน

เอกสารอ้างอิง

- Sriyanalug, K. (2006). The Application of E-learning for Teaching and Learning in Chinese Language. **Journal of Education**, 18(2), 33-48. (in Thai).
- กนกพร ศรีญาณลักษณ์. (2550). การประยุกต์ใช้อีเลิร์นนิ่งในการเรียนการสอนภาษาจีน. **วารสารศึกษาศาสตร์**, 18(2), 33-48.
- Sriyanalug, K. (2008). Learning Styles of Chinese Language Students from the Faculty of Humanities and Social Sciences at Burapha University. **Journal of Education**, 19(3), 15-26. (in Thai).
- กนกพร ศรีญาณลักษณ์. (2551). รูปแบบการเรียนภาษาจีนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. **วารสารศึกษาศาสตร์**, 19(3), 15-26.
- Boonmee, K. (2016). Online Social Network Use of Youths in the Northeastern Region of Thailand. **Udon Thani Rajabhat University Journal of Humanities and Social Sciences**, 5(1), 145-153. (in Thai).
- กนกอร บุญมี. (2559). การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของเยาวชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี**, 5(1), 145-153.
- Na Nongkhai, K., Phankhawanich, N., & Pitiphat, S. (2015). Social Media Websites Using Behaviors of Udon Thani Province Residents. **Udon Thani Rajabhat University Journal of Humanities and Social Sciences**, 4(2), 129-150. (in Thai).
- กฤษฎา หนองคาย, นิชา พันธุ์ควนิชย์ และสามารถ ปิติพัฒน์. (2558). พฤติกรรมการใช้เว็บไซต์สื่อสังคมของประชาชนในจังหวัดอุดรธานี. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี**, 4(2), 129-150.
- Wannaphapha, T. (2017). Social Media with Education. **Journal of Education, Mahasarakham University**, 11(1),7-20. (in Thai).
- ธนะวัฒน์ วรรณประภา. (2560). สื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 11(1),7-20.

Haphuriwat, N. (2012). **The development of a Chinese language task-based instructional model using associative memory techniques for Chinese character recognition to enhance reading ability of undergraduate students.** Ph.D. Dissertation, Faculty of Education, Chulalongkorn University. (in Thai).

นรินทชัย ฮะภูริวัฒน์. (2555). **การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวความคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Kamaisom, N. (2016). **TEACHING CHINESE LANGUAGE FOR HIGHER EDUCATION IN THAILAND: NEW AND CHANGING ROLES OF TEACHERS IN 2st CENTURY.** *Phikanatesan Journal*, 12(2), 187-197. (in Thai).

นันทนา กะหมายสม. (2559). **บทบาทอาจารย์ผู้สอนในบริบทใหม่ที่เปลี่ยนไปในศตวรรษที่ 21 กับการสอนภาษาจีนในสถาบันอุดมศึกษาไทย.** *พจนานุกรมวารสาร*, 12(2), 187-197.

Tophol, P. (1990). **The study of English learning style preferences of mathayomsuksa 3 students in Nakhon Phanom.** Master of Art in Teaching English, Graduate School, Kasetsart University. (in Thai).

พัชรารวรรณ โทพล. (2533). **การศึกษารูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษที่ให้นักเรียนเป็นผู้เลือกเองในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดนครพนม.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Boonbandol, Y., & Soontornwipat, S. (2017). **Using English Videos on YouTube to Develop Vocational Students' Speaking Skills at Singburi Vocational College.** *Liberal Arts Review*, 12(23) (Special Edition), 1-9. (in Thai).

ยุพิน บุญบันดล และสุธิดา สุนทรวิภาต. (2560). **การใช้วิดีโอภาษาอังกฤษจากยูทูปพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนอาชีวศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี.** *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*, 12(23) (ฉบับพิเศษ), 1-9.

- Wansaman, W. (2015). **Effects of using facebook as a medium for teaching esp reading for beginners**. Master of Art in Teaching English as an International Language, Graduate School, Prince of Songkla University. (in Thai).
- วัชรพงษ์ หวันสมาน. (2558). **ผลของการใช้เฟซบุ๊กเป็นสื่อกลางในการสอนอ่านภาษาอังกฤษเฉพาะทางให้กับผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาในระดับพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- Khattiya, S., & Intanaga, P. (2016). Potentiality of social network sites for language learning: A case study of Busuu. **Journal of Human Sciences**, 17(2), 51-83. (in Thai).
- ศรินยา ชัดิยะ และพัชรากรารณต์ อินทะนาค. (2559). ความน่าจะเป็นในการเรียนรู้ภาษาผ่านเว็บเครือข่ายสังคมออนไลน์: กรณีศึกษาเว็บ Busuu. **มนุษยศาสตร์สาร**, 17(2), 51-83.
- Jangjai, S. (2009). **Factors Affecting Learning Chinese of International Business: China and Chinese Studies Students at the Faculty of International Studies, PSU, Phuket**. Faculty of International Studies, Prince of Songkla University. (in Thai).
- ศุภชัย แจ้งใจ. (2552). **รายงานวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิศวกรรมกิจจจีนและสาขาจีนศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต**. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักวิจัยและพัฒนา.
- Danklang, U., & Samphanwatthanachai, B. (2016). Factors Affecting the User's Satisfaction of Video Content on Social Media. **Journal of Humanities and Social Sciences Rajapruk University**, 2(2), 78-90. (in Thai).
- อุษณีย์ ต่านกลาง และบุญญรัตน์ สัมพันธ์วัฒน์ชัย. (2559). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ชมวิดีโอคอนเทนท์บนสื่อสังคมออนไลน์**. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์**, 2(2), 78-90.
- We are social. (2018). **Digital in 2018 in Southeast Asia**. Retrieved September 26, 2018, from <https://www.slideshare.net/wearesocial/digital-in-2018-in-southeast-asia-part-1-northwest-86866386>.